

РЕШЕНИЕ

№ 4037

гр. София, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 53 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ**

при участието на секретаря **БИЛЯНА ЕМ. ПЕТРОВА**
като разгледа докладваното от **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ** Гражданско дело № 20221110141385 по описа за 2022 година

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 79, ал.1 от ЗЗД, във връзка с чл. 327, ал.1 от ТЗ и чл. 86 от ЗЗД.

Производството е образувано по искова молба, подадена от ищцовото дружество „А.“ ООД, с ЕИК: 111556782, със седалище и адрес на управление: град Монтана, ул. „Индустриална“ №23, представлявано от управителя П.А.П. срещу „Д.“ ЕООД, с ЕИК: 111560974, със седалище и адрес на управление: град София, ул. „Миле Попйорданов“ №4-6, представлявано от управителя О.М.П., с която се иска да се постанови решение, с което да се осъди ответникът да заплати на ищеца сумата от 16 171,23 лева - главница, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на исковата молба – 29.04.2022г. до окончателното изплащане на вземането, както и за сумата от 3087, 66 лева, представляваща мораторна лихва върху главниците по всяка от издадените фактури, считано от падежа до датата на предявяване на исковата молба.

Ищцовото дружество твърди, че е продал на ответното дружество: на 25.10.2019г. стоки на обща стойност 2196,45 лева с ДДС, за които е издадена фактура №2000101371 от 25.10.2019г. с начин на плащане – по банков път, която е платена, а стоката – получена; на 14.11.2019г. стоки на обща стойност 5880,11 лева с ДДС, за които е издадена фактура №2000101878 от 14.11.2019г. с начин на плащане – нареждане по банков път, която е платена, а стоката – получена; на 14.11.2019г. стоки на обща стойност 2976,14 лева с ДДС, за които е издадена фактура №2000101879 от 14.11.2019г. с начин на плащане – нареждане

по банков път, която е платена, а стоката – получена; на 09.12.2019г. стоки, подробно описани във фактура №2000102488 от 09.12.2019г., на обща стойност 7449,19 лева с ДДС, с посочен начин на плащане – нареждане по банков път. По тази фактура ищецът твърди, че стоката е получена и е платена сума в размер на 1576,17 лева, а неизплатената част е в размер на 5873,02 лева. На 08.01.2020г. ищецът твърди, че е продал на ответника стоки, подробно описани във фактура №2000103019 от 08.01.2020г. на обща стойност 5221,61 лева с ДДС, с посочен начин на плащане – нареждане по банков път, като стоката е получена от ответника, но няма извършено плащане. На 14.01.2020г. ищецът твърди, че е продал на ответника стоки, подробно описани във фактура №2000103183 от 14.01.2020г. на обща стойност 1590,96 лева с ДДС, с посочен начин на плащане – нареждане по банков път, като стоката е получена от ответника, но няма извършено плащане. На 24.04.2020 година ищецът твърди, че е издадено дебитно известие №2000105356 от 24.04.2020 година на стойност 1965,95 лева с ДДС, по което няма извършено плащане, а на 10.06.2020 година дебитно известие №2000106497 от 10.06.2020 година на стойност 1032,11 лева с ДДС, по което няма извършено плащане. На 07.01.2021г. ищецът твърди, че е продал на ответното дружество стоки, подробно описани във фактура №2000111506 от 07.01.2021г. на обща стойност 236,77 лева с ДДС, с посочен начин на плащане – нареждане по банков път, като стоката е получена от ответника, но няма извършено плащане. Ищецът претендира и обезщетение за забавено плащане за периода 07.01.2021г. до 28.04.2022г. в размер на 31,37 лева. На 02.10.2021г. ищецът твърди, че е продал на ответното дружество стоки, подробно описани във фактура №2000111594 от 02.10.2021г. на обща стойност 204,79 лева с посочен начин на плащане – нареждане по банков път, като стоката е получена от ответника, но няма извършено плащане. Ищецът претендира и обезщетение за забавено плащане от 02.10.2021г. до 28.04.2022г. в размер на 11,89 лева. На 07.12.2021г. ищецът твърди, че е продал на ответника стоки, подробно описани във фактура №2000119080 от 07.12.2021г. на обща стойност 46,02 лева с ДДС с посочен начин на плащане – нареждане по банков път, като стоката е получена от ответника, но няма извършено плащане. Ищецът претендира и обезщетение за забавено плащане за периода от 07.12.2021г. до 28.04.2022г. в размер на 1,83 лева. По фактури №2000102488 от 09.12.2019г., №2000103019 от 08.01.2020г., №2000103183 от 14.01.2020г. и дебитни известия №2000105356 от 09.12.2019г. и №2000106497 от 10.06.2020г. за периода от 10.06.2021г. до 28.04.2022г. ищецът претендира обезщетение за забавено плащане в размер на 3042,57 лева. Ищецът твърди, че с писмо от 19.04.2022г. ответникът е потвърдил задължението си в размер на 16 171,22 лева.

Предвид тези твърдения, ищецът моли съда да осъди ответника да му заплати гореописаните суми, както и направените от ищеца разноски. Ищецът представя писмени доказателства и моли за допускането на съдебно-счетоводна експертиза, която да отговори на поставените въпроси.

Ответникът оспорва исковата молба с отговор в срока по чл.131 от ГПК. Заявява, че не са

налице доказателства за съществуването на търговско правоотношение между него и ищеца. Твърди, че единствени доказателства за наличието на правоотношение биха били подписани от представляващ го фактури, а такива не съществуват и изразява желанието си при евентуално представяне и позоваване на такива от страна на ищеца, да бъде открито производство по чл. 193 от ГПК. Заявява, че липсват и доказателства за изпълнение на задължения от страна на ищеца, за които би могло да се претендира плащане, като заявява и че при евентуалното предоставяне на подписани разписки за изпълнение от страна на ищеца, оспорва и тяхната истинност, тъй като управителят на ответниковото дружество не е полагал подписа си върху такива и дружеството не е получавало твърдените количества стоки, нито е приемало посочените от ищеца фактури. Твърди и че не съществуват потвърдителни писма, подписани от преставител на „Дикитрой“ ЕООД, като при евентуалното представяне на такива, оспорва истинността им. Ответникът моли за отхвърляне на ищцовата претенция като неоснователна и недоказана.

В подкрепа на исканията и възраженията на страните са събрани писмени доказателства. Изслушана е и съдебно-счетоводна експертиза. Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, по свое вътрешно убеждение, и съобразно чл.12 от ГПК, достигна до следните фактически и правни изводи:

По иска с пр. основание чл.79, ал.1 от ЗЗД във връзка с чл.327, ал.1 от ТЗ в тежест на ищеца е да докаже при условията на пълно и главно доказване сключването на договор за покупко-продажба на посочената в исковата молба стойност и с посочения в исковата молба предмет и количество, както и предаването на стоката на купувача, а в тежест на ответника при установяване на горните факти – че не е налице основание за заплащане на цената по договорите.

По иска с правно основание чл.86 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже възникването на главен дълг и настъпването на забава, а в тежест на ответника при установяването на горните факти – погасяването на дълга на падежа.

По иска с пр. основание чл.79, ал.1 от ЗЗД във връзка с чл.327, ал.1 от ТЗ:

От фактури №2000102488 от 09.12.2019г., №2000103019 от 08.01.2020г., №2000103183 от 14.01.2020г., №2000111506 от 07.01.2021г., №2000111594 от 02.10.2021г., №2000119080 от 07.12.2021г и дебитни известия №2000105356 от 09.12.2019г. и №2000106497 от 10.06.2020г. /представени писмени доказателства от ищеца/ е видно, че в тях са посочени

видът на стоките, предмет на твърдените от ищеца договори за търговска покупко-продажба, както и тяхната цена, количество и начин на плащане. От счетоводните документи е видно и че последните са подписани двустранно от представителите на ищцовото и ответниковото дружество, както и че стоките са получени от представителя на ответниковото дружество на датата на издаване на съответния счетоводен документ.

Договорът за търговска покупко-продажба е двустранен, възмезден и консенсуален договор, който се счита сключен между страните в момента, в който стоката премине в собственост от продавача на купувача, което, предвид консенсуалния характер на договора, е от момента на неговото сключване. От този момент за купувача възниква задължението да плати договорената цена. Договорът за търговска продажба е неформален договор, освен в предвидените от закона случаи, поради което съставянето на счетоводни или други документи /фактури, разписки, приемо-предавателни протоколи и др./, не е изискване за действителност на сделката, а касае установяването на факти относно цената и количеството на стоката, предаването ѝ от продавача на купувача и др.

Посочените фактури, като частни документи, свидетелстващи за облигационни отношения между страните, могат да се считат за валиден договор, ако носят реквизитите на такъв. Фактурата може да се обсъжда и като счетоводен документ, който, като такъв, да свидетелства за облигационни отношения между търговци, на основание разпоредбата на чл. 53, ал.1 от ТЗ, според която всеки търговец е длъжен да води счетоводство и на основание разпоредбата на чл. 55, ал. 1 от ТЗ, според която редовно водените търговски книги и записвания в тях могат да се приемат като доказателство между търговци за установяване на търговски сделки. Значението на фактурата като доказателство за сключен договор за търговска продажба на стоки е даден с множество решения на ВКС- решение № 46/27.03.2009 г. по т. д. № 546/2008 г., II т. о.; решение № 71/22.06.2009 г. по т. д. № 11/2009 г.; решение № 62/25.06.2009 г. по т. д. № 546/2008 г.; решение № 42/19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на II т. о.; решение № 96/26.11.2009 г. по т. д. № 380/2009 г., I т. о.; решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г., II т. о.; решение № 109/07.09.2011 г. по т. д. № 465/2010 г., II т. о., постановени по реда на чл. 290 от ГПК. Тези решения, предвид указанията в т. 1 на Тълкувателно решение № 1/19.02.2010 г. на ОСГТК на ВКС имат характер на задължителна практика по смисъла на чл.280, ал.1 от ГПК. Със същите е прието, че фактурата може да се приеме за доказателство, установяващо договор за търговска продажба на стоки в случаите, когато съдържа всички необходими елементи от съдържанието на сделката - вид на стоката, стойност, начин на плащане, имената на лицата, положили подписи за продавач и купувач, време и място на съставяне.

От представените счетоводни документи, имащи характера на сключен договор, е видно, че ищецът /продавач/ е предал стоките на ответника /купувач/ и ответникът ги е получил в

съответния ден на издаване на всеки конкретен счетоводен документ. С това ищецът /продавач/ е изпълнил задължението си като е предал стоките на ответника. Ответникът е приел доставените стоки без забележки и е подписал всяка една от представените фактури. Освен това от представената съдебно-счетоводна експертиза се установява, че процесните фактури са отразени в Дневника за продажбите на ищцовото дружество за съответните месеци като облагаема сделка по ЗДДС, както и че е подадена Справка-декларация по ДДС и ефективно е извършено отчитане с Бюджета. Установява се и че процесните фактури са осчетоводени с коректна счетоводна операция в счетоводните регистри както на ищеца, така и на ответника в съответните месеци, в които са издадени, от което се прави извод, че в счетоводствата на страните е извършено редовно записване по смисъла на чл.55, ал.1 от ТЗ. Съгласно чл. 182 от ГПК вписванията в счетоводните книги се преценяват от съда според тяхната редовност и могат да служат като доказателство на лицето, което е водило книгите. Ето защо съдът намира, че безспорно страните в настоящото производство са сключили неформален договор за продажба на стоки, цените на стоките са установени и последните са предадени на купувача. С подписването на фактурите от страна на ответното дружество, договорът за продажба е сключен в параметрите, посочени в съответната фактура. Въпреки това, ответното дружество не е заплатило на ищеца, отчасти или изцяло, стойността на продадените стоки по съответните фактури. Не се установява и стойността на тези фактури да е заплатена до момента. Представено е от ищеца и разчетно писмо /потвърждение за разчети/ от 13.04.2022г., подписано от управителя на ответното дружество, с което последният потвърждава задължението си към ищеца в размер на 16 171,22 лева. Посоченото има характера на извънсъдебно признание на факт, неблагоприятен за признаващата го страна, което се ползва с висока доказателствена стойност, тъй като е издаден именно с цел да се установи факта на вземането и неговата дължимост.

По отношение възражението на ответника за неистинност на подписите на управителя, положени върху фактурите: от подписаните за двете страни фактури, посочени по-горе, се установява наличието на договор за продажба със съдържанието, обективизирано във фактурите относно страни, предмет и цена. Дори да се приеме, че тези фактури не са подписани от лице, снабдено с представителна власт спрямо ответника, то договорът обвързва търговеца при условията на чл. 301 от ТЗ - фактурите са осчетоводени от ответника в месеца на издаването им, видно от представената съдебно-счетоводна експертиза, като след осчетоводяването им, съставляващо и узнаване по смисъла на чл. 301 от ТЗ, ответникът не е извършил действия по незабавно противопоставяне. Напротив, установяват се частични плащания по част от фактурите, което потвърждава извода както за наличие на договор, така и за предаване на стоките по него. Със съдебно-счетоводната експертиза се установява, че дружеството „Д.“ ЕООД е ползвало данъчен кредит по процесните фактури в размер на 3190,05 лева, както и че процесните фактури са отразени в Дневника за покупките по ДДС за съответните месеци, включени са в подадената Справка – Декларация по ДДС в общата сума на получените доставки с право на пълен данъчен

кредит. В случая следва да се съобрази и разрешението дадено в Решения №198/13.05.16г. по т.д.№2741/14г. и №121/21.07.16г. по т.д.№3210/15г. на I т. о. във връзка с разрешен правен въпрос за правното значение на осчетоводяването на фактурата по покупко-продажба от купувача,включването ѝ в дневниците за покупки и ползването на данъчен кредит от купувача относно факта на приемането на стоките,предмет на договора за покупко-продажба. По аргумент от разпоредбата на чл.25 ал.1 ЗДДС,според която данъчното събитие възниква от датата, на която собствеността върху стоката е прехвърлена, съставите на ВКС са приели, че упражняването на правото на приспадане на данъчен кредит от купувача при продажба на родово определени вещи има правно значение на признание за получаването на стоката,тъй като правото на собственост при тях се прехвърля с отделянето им от рода /респ. предаването им/.

Ето защо към момента на устните състезания ответникът дължи на ищеца непогасената част от продажната цена на стоките по посочените фактури в размер на **16 171,22 лева**.

Исковете за заплащане на продажна цена следва да бъдат изцяло уважени.

По иска с правно основание чл. 86 от ЗЗД:

За основателността на иска в тежест на ищеца е да докаже наличие на главен дълг и изпадане на ответника в забава.

По изложените по-горе мотиви съдът приема за доказано, че страните са постигнали съгласие за сключване на договори със съдържанието, обективизирано в издадените от ищеца и приети от ответника фактури, както и че стоките са предадени от ищеца и получени от ответника. В същите не е посочен срок за плащане, поради което ответникът изпада в забава след получаване на стоката или на документите, даващи право за получаването ѝ. Доколкото ответникът е получил документ, удостоверяващ правото да получи стоката /фактура/, то същият дължи цената, /чл.327, ал. 1 от ТЗ / която възлиза на 16 171,22 лева.

Доколкото фактурите са осчетоводени в месеца на издаването им /съгласно заключенията в представената съдебно-счетоводната експертиза/, съдът приема, че същите са получени от ответника в момента на издаването им /удостоверено във фактурите и чрез положения подпис на ответника като получател/. Съдът приема, че получаването от ответника на фактурите доказва и получаване на стоките и от момента на получаването им, съгласно чл.327, ал.1 от ТЗ, ответникът изпада в забава по отношение на задължението си да заплати цената.

Размерът на дължимата мораторна лихва върху неплатените главници възлиза на сумата от 3087, 66 лева, представляваща мораторна лихва върху главниците по всяка от издадените фактури, считано от падежа до датата на предявяване на исковата молба, поради което искът за сумата от 3087, 66 лева следва да бъде изцяло уважен.

По разноските:

С оглед изхода от делото ответникът следва да заплати на ищеца разноси в размер на 2399,27 лв. Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Д.“ ЕООД, с ЕИК: 111560974 да заплати на „А.“ ООД, с ЕИК: 111556782, на основание чл. 79, ал.1 от ЗЗД, във връзка с чл. 327, ал.1 от ТЗ и чл. 86 от ЗЗД, сумата **от 16 171,22 лева**, представляваща сбора от незаплатените главници по фактури №2000102488 от 09.12.2019г.; №2000103019 от 08.01.2020г.; №2000103183 от 14.01.2020г.; №2000111506 от 07.01.2021г.; №2000117594 от 02.10.2021г. и №2000119080 от 07.12.2021г. и дебитни известия №2000105356 от 09.12.2019г. и №2000106497 от 10.06.2020г., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба - 29.04.2022г. до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от 3087, 66 лева., представляваща лихва за забава върху дължимите по посочените фактури суми, считано от падежа до 29.04.2022г., както и на основание чл.78, ал.1 от ГПК сумата от 4601,94 лв. разноси.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____